

Startbijeenkomst

Foto: Anggara Mahendra (CC BY 2.0)

Leerdoelen

Na deze les:

- Weet je wie Kader Abdolah is.
- Weet je wat bedoeld wordt met de term 'migrantenliteratuur'.
- Heb je enkele fragmenten van *De reis van de lege flessen* gelezen en geanalyseerd.

Introductie: Kader Abdolah, Perzische Nederlandse schrijver

"Lees het gedicht 'De tuinman en de dood' (zie bronnen). Het is geschreven door de Nederlandse dichter Pieter Nicolaas van Eyck in 1926.

Voorgaand gedicht schreef de Nederlandse dichter Pieter Nicolaas van Eyck in 1926. Of eigenlijk stal hij het, want oorspronkelijk is het een oud Perzisch gedicht dat al duizenden jaren tot de Perzische literatuur behoort. Van Eyck pleegde dus plagiaat! Dat beweert Kader Abdolah tijdens het Belgische televisieprogramma 'Winteruur', nadat hij het gedicht heeft voorgelezen. Overgenomen vanuit zijn moedertaal, het Perzisch, in het Nederlands, de taal van het land waar hij als politiek vluchteling in 1988 terecht kwam. De taal waarin hij zijn boeken schreef en zo zijn bijdrage leverde aan de Nederlandse literatuur.

Verdiepingsopdracht

Bekijk het hele fragment en leg uit waarom Kader Abdolah dit gedicht heeft gekozen om voor te lezen. Betrek daarbij zijn opvatting over de functie van literatuur en de reden waarom hij boeken schrijft. <https://www.youtube.com/watch?v=5HrcOf80izQ>

Opdracht 1: Kader Abdolah en migrantenliteratuur

Beantwoord de vragen met gebruik van de bronnen.

1. Is migrantenliteratuur een onderdeel van de Nederlandse literatuur? Onderbouw je standpunt met argumenten.
2. Migrantenliteratuur bestond al langer, maar in de jaren '90 van de twintigste eeuw debuteerden steeds meer schrijvers met een Turkse of Marokkaanse achtergrond, die op jonge leeftijd naar Nederland kwamen of er geboren zijn. Geef een historische verklaring hiervoor.
3. Leg uit wat de overeenkomsten en verschillen zijn tussen migrantenliteratuur en exilliteratuur.
4. Noem 4 onderwerpen of thema's die je vaak terugziet in exilliteratuur.

Opdracht 2: De reis van de lege flessen – Kader Abdolah

Lees de volgende hoofdstukken uit *De reis van de lege flessen* van Kader Abdolah (paginanummers ontleend aan de editie van uitgeverij de Geus, 1e druk, 1997). Beantwoord de vragen en onderbouw je antwoorden met verwijzingen naar de tekst.

Lees hoofdstuk 3 (blz. 19-23)

Opdracht:

- 1a. In dit fragment is er sprake van cultuurbotsing. Leg uit wat het probleem is vanuit het perspectief van Bolfazls moeder.
- 1b. Is Bolfazl het eens met zijn moeder? Heeft hij begrip voor haar standpunt? Onderbouw je antwoord met gebruik van verwijzingen naar de tekst.
- 1c. Hoe stelt Bolfazls buurman, René, zich op tegenover Bolfazl en tegenover zijn moeder? Onderbouw je antwoord met gebruik van verwijzingen naar de tekst.
2. Omschrijf in eigen woorden welke kenmerken in dit fragment worden toegeschreven aan de Nederlandse en aan de Iraanse cultuur.

Lees hoofdstuk 7 (blz. 40-45)

Opdracht:

- 1a. Leg in je eigen woorden uit waarom Bolfazl aan het verhaal van 'gekke Karim' moet denken.
- 1b. Wat voor karakter heeft René en welke rol speelt hij in het leven van Bolfazl? Onderbouw je antwoord met gebruik van verwijzingen naar de tekst.
- 1c. Op welke manier leert Bolfazl de Nederlandse taal? Onderbouw je antwoord met gebruik van verwijzingen naar de tekst.
2. Karakteriseer het taalgebruik van dit fragment. Onderbouw je antwoord met gebruik van verwijzingen naar de tekst.

Lees hoofdstuk 12 (blz. 66-70)

Opdracht:

- 1a. De herinnering aan de lege flessen van Bolfazls opa keert terug in de titel van het boek. Waarom is deze herinnering van Bolfazl zo belangrijk?
- 1b. Beredeneer waarvoor deze lege flessen een metafoor zijn. Onderbouw je antwoord met gebruik van verwijzingen naar de tekst.

Lees hoofdstuk 20 (blz. 106-111)

Opdracht:

- 1a. Leg in je eigen woorden uit hoe Bolfazl zijn toekomst in Nederland voor zich ziet.
- 1b. Leid af uit de tekst wat voor iemand Bolfazl is in de ogen van zijn chef.
- 1c. Welke onderwerpen van exilliteratuur herken je in dit fragment? Gebruik bron 4 uit de vorige opdracht.

Aan het eind van de les bespreken jullie klassikaal de antwoorden. Bewaar je gemaakte opdrachten voor de slotbijeenkomst.

Bronnen:

- Bron 1: De tuinman en de dood van P.N. van Eyck
https://www.dbnl.org/tekst/gres002kent01_01/gres002kent01_01_0028.php
- Bron 2: Kader Abdolah en zijn werk
<https://scriptiebank.be/scriptie/2003/kader-abdolah-schrijver-tussen-2-culturen>
- Bron 3: Migrantenliteratuur op DBNL Algemeen letterkundig lexicon
https://www.dbnl.org/tekst/dela012alge01_01/dela012alge01_01_04881.php
- Bron 4: Exilliteratuur op DBNL Algemeen letterkundig lexicon
https://www.dbnl.org/tekst/dela012alge01_01/dela012alge01_01_00812.php
- Bron 5: Immigratie in Nederland in de 20e en 21e eeuw
<https://www.blikopdewereld.nl/geschiedenis/studiehoekgeschiedenis/praktische-opdrachten/3003-hoofdstuk-2-immigratie-in-nederland-een-verrijking-of-verarming>